

Bäckhästen

Herrn Fogelberg berättade att han var son till en bond, född i Mattlunds förs. och kom vid 1 års ålder till Måla i Yankiva förs. där han sedan vistats. Han hade i en ättett "bäcka-hästen", denna var vit och liknade en vanlig häst. En gång kom den upp på stranden några skolbarn hoppade upp på hästens rygg. Det blek plats till en femten stycken.

En av gästarna tyckte det var märkvärdigt att hästen kunde bära så många och utbröt: "Dess ett så långt hös." (doss = häst)

Vid nämmandet av huset följde barnen hästen och alla barnen stodo på marken. I en öpnang hästen så att vattnet skvattade!

Korna och rått.

Fogelbergs fader hade berättat att de två
korna hade i stallen invid en å kunde
inte livas. Orsaken därtill var att rå från
ån gick in om nätterna och misshandlade
djuren. Han vänder sig då till Landåkra-Jens
och fick av honom det rådet att laga fä-
bränd smidestol, vilken icke fick ha haft
beröring med vatten, samt nedgräva den,
innanför träskeln vid stalldäsen. Han
gjorde, som han blivit tillrådd och sedan
dett livades korna. På natten efter det
han nedgrävt kolen hörde han tre kraf-
tiga slag på stalldäsen, det var rått, som
förgäves sökte komma in. Sedan dett
var det försunnat.

Omgångare.

Fogelberg ombalade att i förlutten tid skulle en man ha mördat två hustrus. Han fick ingen so efter döden, utan gick omkring i huset där han bodt. De, som bodde där sökte bot hos en "klok" gubbe. Denne rådde dem att gå till mördarens grav på kyrkogården och slå ett jämspett ned i jorden så att det gick genom kistan. De gjorde så och sedan upphörde spökeriet.

Hos en bonde visade sig ett spöke en natt. Bonden tog ett glas brännvin och kastade det i spökets mun. Bonden fick en handtryckning av spöket till tack. Det kändes att spökets hand var iskall. En person hade hört en röst, som sade att i ett stenröse låg ett barnlik, som borde iwigd jord. Han gravde där och hittade ett barnskelett, som han tog till kyrkogården.

Fogelbergs synes

En natt då Fogelberg i sin ungdom, gick förbi kommungårdens i Vankiva socken såg han hela gårdoplanen full med blott och hörde ljudet av vagnar och hästar.

Så han kom närmare gården försvunna blossen och han lyckte sig höra skjutser som körde ut mot vägen, men mötte inga.

En annan natt då F. var sent ute och gick, kommo tvänne blott höga som en karl över vägen framför honom. Det hördet som två personer grälade med varandra, men inga människor syntes.

Blossen for av vägen ut i ett träsk, där de slocknade. En gång hade det varit dans på logen hos en person som hette Rundberg. En flicka fick därunder lungorna så fulla av damm att hon blev sjuk.

Efter en tid dog hon. Sedan hon var död
hade F. sett henne stå vid ett fönster i
huset där hon bott. Öppna en dörr och gå
ut på vägen efter honom. Då han stannade
för att invänta henne försvann hon.

En kvinna, som dött från fyra små barn
bade efter döden visat sig för F. Han skulle
fråga henne vad hon ville, men hon för-
svann plötsligt vid dörren till det hus hon be-
bott. En gång drömde F. att han såg en
skenolycka. En tid efteråt skenade ett
par hästar på den plats han sett i dröm-
men. Man kom med den avbrutna vagn-
stängeln till hans fars smedja och F.
kunde beskriva händelsen och hur den
tillgick, något som väckte allmän för-
undran.

Språket på prästtorpet.

Ett rop å prästgårdens utågar, was be-
nyktat för att det språkade där. En person,
som bodde ensam där, bad Fogelberg komma
dit att övernatta. F. gjorde det. Mitt i
natten vaknade han av ett rop från tor-
paren, som skrek: "Den dumme'n står
vid spise'n." F. tände lampan, men
såg ingenting. Torparen omtalade att han
sett en gubbe i blå rock stå vid spise'n.
Den liknade en en avlidn person, som
fäunt bott i torpet. De släckte lampan
och lade sig åter till ro. Plötsligt kom
något, som tog tag i torparen och lyfte
honan upp i sittande ställning i sängen.
På samtidigt härdes tre slag på ytterdörren.
På dan bleo det lugnt under resten av
natten.

Spöket i Måla.

Fogelberg berättade att en dräng i Måla påstod att det spökade i hans kammar. Han tillfrågade F. om denne ville övernattna hos honom. F. gick till honom en kväll och tillbragte natten på en soffa i drängkammaren. Plötsligt vaknade både av ett ljud, som hördet som om någon slog med dörsarna. Fogelberg gick då upp och tittade ut men ingen syntes. Plusk efteråt hördet det inne i rummet som om någon slog mot en bordskiva med knogarna. Särefter kände drängen en lyckande känsla över bröstet. Sedan kassade det på golvet och det hördet, som om någon öppnade dören och gick ut. F. skulle tända, men tittade ej tändstickor. Vad det var fingo de ingen förklaring på.

I Högstruwan.

En gammal qvinnas hade berättat
för Fågelsberg att då hon var ung badade
hon en gång i en å. Då hon kittade ett
stykke uppåt ån såg hon en kvinna som
badade där. Denna gjorde likadana rörel-
ser som hon själv. Flickan blev då rädd
för hon företod att det var Högstruwan
hon såg. Det syntes på den ihåliga ryg-
gen. Hon skyndade sig upp ur vattnet,
fick fast kläderna på sig och sprang hem.
Fäst Högstruwan tag vägen såg hon ej.

Mannen med lur.

Fogelberg berättade att hans moder, en gång under hans barnår, sagt till honom att intet ont kunde hända honom, att han kom att få lur, samt att han skulle få se mycket som var konstigt ty han var född på en torsdag. Han hade också sett mycket, som var konstigt och haft en sägen lur. En gång då han gick i skolan skulle sex skolgossar puggla honom. Men han gick mellan dem och ingen kunde röra honom. Sedan F. blev vuxen skaffade han sig en cykel, en så dessa livsfarligt höga maskin, som fanns på den tiden. Med för en hög backe färdade han benaväldet över maskinen, åkte i en gräv och kastades över en gärdsgärd. Men skadade sig ej, vilket ju oenkligen

var bus. En gång föll han av en bren-
sell på en marknad och sullade av
farten ett långt stycke, men skadade
sig ej. Flera andra gånger då han
 varit i fasa, hade han alltid kommit
helstärkt undan. Han var övertygad
om att hans moder, hade annat detta på
färband.

Kyrseder i Fankiva.

Kyrkovaktmästare Friiger omtalade, att sedan ett tiotal år tillbaka äro kyrkbröllop vanliga. Det är icke endast brudpar från hemsocknen som vigas i Fankiva kyrka, utan flera komma från Lärleholms stad och andra orter. Tre kyrkogårdar finnas. På den äldsta sker inga begravningar längre. På de andra lämnas gravplatser, dels fritt och dels mot betalning för en tid av 50 år. Några särskilt egenartade bruk vid begravningar förekomma ej. Vaktmästaren är heldagsanställd och grävning och ringning äro fria. Processioner vid begravning förekomma numera mycket sällan. Fäntigen samlas deltagarna i kyrkan, där kistan fört bisatts.